

TÖRTÉNELEM
8. évfolyamos tanulók számára
2. forduló

Beküldési határidő: **2014. november 26-i postai bélyegző**

Össz.pontszám:

40p	
------------	--

Versenyző neve: ..... Osztály: .....

Iskola hosszú bélyegzője:

--

I. Az alábbi feladat Magyarország 1825 és 1849 közötti történelmére vonatkozik.

1. A felsorolt megállapítások betűjelét írd be a táblázat megfelelő helyére!

- A. pénzügyminiszter
- B. közmunkaügyi miniszter
- C. „a legnagyobb magyar”
- D. kormányzó
- E. OHB elnöke
- F. országgyűlési tudósítások
- G. évi jövedelmét ajánlotta fel a MTA megalapítására
- H. Monokon született
- I. Nagycenken született
- J. a Pesti Hírlap főszerkesztője

Széchenyi Istvánra jellemző	
Kossuth Lajosra jellemző	

2. Minek a rövidítése az 1. feladat részben található mozaikszavak?

A. OHB:

B. MTA:

12p	
------------	--

II. A következő feladat az 1848-49-es szabadságharc hadtörténetéhez kapcsolódik. A források és saját ismereteid segítségével válaszolj a kérdésekre!

1. *A horvát bán terve az volt, hogy a magyar sereg jobb szárnyát felmorzsolja vagy a közép felé szorítja, majd egy frontális támadással a teljes magyar haderőt a Velencei-tóba szorítva megsemmisíti. Ennek megfelelően a támadást Kempen vezérőrnagy mintegy nyolcezer főnyi hadosztálya indította meg reggel hat órakor. Rövid közelharc után ugyan a Guyon Richárd vezette nemzetőröket kiszorították Pátkáról, de a magyar jobbszárnyal szemben indított két rohamot a magyarok visszaverték. Miután a közvetlen támadás nem járt sikerrel, Kampen tábornok a jobb szárny átkarolásával próbálkozott, de a lovasberényi úton e célból előküldött különítményét egy a középről küldött huszárszázad megállította. A sikertelenséget látva a **horvát bán** déli tizenkét óra körül húszezer főnyi főerejével támadást indított a magyar közép és balszárny ellen, de az ismétlődő gyalogsági és lovassági rohamok minden alkalommal összeomlottak a magyar egységek tüzeiben.*

- A. Hol zajlott a fent leírt csata? _____
B. Mi volt a neve a horvát bánnak? _____
C. Ki volt ekkor a magyar csapatok fővezére? _____

2. *Guyon hadosztálya a bányavárosokban elszenvedett veszteségek után a 13. és 33. honvédszászlóaljból, egy frissen toborzott szlovák zászlóaljból, egy vadászszázadból, egy utászszázadból, a Nádor-huszárezred egy századából és 21 ágyúból állt. A hadosztály összlétszáma mintegy négyezer fő volt. A támadók így több mint kétszeres túlerővel rendelkeztek, de a terepviszonyok a védőknek kedveztek. Guyon a rá jellemző önbizalommal előre megírta győzelmi jelentését, majd csapataihoz a következő szónoklatot intézte: „Vorwärts dupla lénung, rückwärts kartács schiessen” (Ha előrementek dupla zsoldot kaptok, ha hátráltak kartáccsal belétek lövtek.) Mikor a honvédek első rohama kudarcot vallott, be is váltotta ígéretét, majd a következő rohamot személyesen vezette. Deym, hogy a bekerítést elkerülje, megpróbálta a **hágó** melletti mellékutakat és ösvényeket is megszállni, azonban ez azzal járt, hogy a hágó védelmére nem maradt elég embere. Az elszántan rohmozó honvédek így egyre inkább teret nyertek. Guyon először csak színlelte, hogy Deym csapatait megkísérli megkerülni, majd a honvédek egy része valóban meg is indult a meredek hegyoldalon. Deym attól tarthatott, hogy egész haderejét elveszítheti, ezért végül feladta a hágó védelmét és Eperjes felé visszavonult. Az ütközetben a magyar csapatok vesztesége százötven, a császári csapatoké mintegy nyolcszáz fő volt.*

- D. Mi a neve annak a hágónak, ahol a fenti összecsapás történt?

_____

- E. Magyarország mely földrajzi egységéhez köthető? A helyes választ húzd alá!
- a. Erdély
b. Dunántúli-középhegység
c. Felvidék
d. Alpokalja

3. *A kis bányaváros határában húzódó mélyedésekben, beszakadt sótárnákban a magyar csapatok erős védelmi állást építettek ki. A nyílt terepen támadni kénytelen császári csapatok **Bem** tüzérértől súlyos veszteségeket szenvedtek és mintegy négy óra harc után a közeli dombokra vonultak vissza. Bem ekkor elkövette azt a hibát, hogy csapatait támadásra indította. Ezzel felfedte erőinek csekélységét és mikor Puchner rádöbbsent, hogy mennyire kis létszámú sereggel áll szemben, tartalékait is bevetve szinte lesöpörte a harctérről a magyar csapatokat. Egy császári gránátoszászlóalj az előretolt ágyúk nagy részét is elfoglalta. A tüzérértől tartózkodó Bem megsebesült és csaknem fogságba is esett. A magyar sereg pánikszerű menekülésbe kezdett. A pánik következtében összetorlódtak a poggyászos szekerek, az ágyúk és a csapatok. Az embervesztés mintegy ötszáz fő volt, emellett elveszett tizenöt ágyú, és a sereg teljes poggyásza.*

F. Magyarország mely földrajzi egységéhez köthető a fent leírt csata? A helyes választ húzd alá!

- e. Erdély
- f. Dunántúli-középhegység
- g. Felvidék
- h. Alpokalja

G. Milyen származású Bem tábornok? A helyes választ húzd alá!

- a. magyar
- b. lengyel
- c. cseh
- d. szász

4. A döntő roham **május 21-én** hajnali három órakor indult, miután valamennyi löveg összetüzet adott a várba. A rés ellen az I. hadtest csapatai indultak támadásba, a II. hadtest délről, a III. hadtest északról támadott, Kmety pedig a vízvédművet foglalta el. A támadás nehezen indult, de később a magyarok sikeresen behatoltak a várba. A vár reggel hétkor már az ostromlók kezén volt és Hentzi is elesett a védelem során. Az összecsapásban 368 magyar lelte halálát, és kb. 700-an sebesültek meg.

H. Melyik vár elfoglalásáról szól a fenti leírás?

_____

8p	
----	--

III. Az alábbi feladat a dualizmus korának történelmére vonatkozik! Csoportosítsa a neveket a táblázatban található felosztás szerint!

1. **Nevek:** Deák Ferenc, Ferenc József, Andrássy Gyula, Mikszáth Kálmán, Wekerle Sándor, Baross Gábor, Puskás Tivadar, Tisza Kálmán, Jedlik Ányos, Eötvös József, Kandó Kálmán, Jókai Mór
2. Táblázat(néhány név kimarad)

kormányfő	
feltaláló	
író	

8p	
----	--

IV. Válaszd meg egy szóval az alábbi kifejezéseket, amelyek a két világháború közötti Magyarországra vonatkoznak!

1. Az 1918-as polgári forradalom jelképe:
_____
2. Az MSZP által 1919 márciusában kiadott kiáltvány címe a hatalomváltás után:
_____
3. A trianoni békediktátum felülvizsgálatának követelése:
_____
4. „A leghűségesebb magyar város.”:
_____
5. Az 1920-as években megszületett konvertibilis magyar fizetőeszköz:
_____
6. Az 1938-ban elindított hadsereg fejlesztés programjának bejelentésének helyszíne:
_____
7. A királyt helyettesítő államfői tisztség hazánkban 1920 és 1944 között:
_____
8. Nyugodt, rendezett közállapotok létrehozása, amely Bethlen István nevéhez köthető:
_____

8p	
-----------	--

V. Magyarország a II. világháborúban (térképismeret).

1. Melyik város bombázása adta az ürügyet Magyarországnak a háborúba való belépésre?
_____
2. Melyik mai ország területén fekszik?
_____
3. Melyik folyó mentén szenvedett nagyon súlyos vereséget a 2. magyar hadsereg?
_____
4. Melyik hegységben épült ki az Árpád-vonal?
_____

4p	
-----------	--